



Det nye år – Guds gamle nåde

Et nyt år rummer nye muligheder. Dette nummer er årets første Nyhedsbrev fra KPI, og det rummer blandt andet refleksioner om nogle af de muligheder og behov, KPI står over for. KPI har i 2022 været med til at få lavet en undersøgelse af religionspædagogiske behov hos folk, der arbejder inden for henholdsvis det pædagogiske og det kirkelige område. Denne undersøgelse er der kommet en rapport ud af, som vi på bladets sidste sider deler nogle pointer fra.

Derudover bringer vi en kort reportage fra KPI's samarbejdsrunde, som fandt sted d. 8. februar. Her drøftede vi også behov og muligheder i det religionspædagogiske arbejde – blandt andet med fokus på unge i kirken og generationsmøder.

Unge står i mange valg og overgange, som bringer ukendte udfordringer med sig. En af disse overgange handler om at gå fra ung til voksen, når man er kvartvejs i livet. Kristina Eskildsen har læst bogen *Kvartvejs*, som hun anmelder her i bladet og reflekterer over behovet for italesættelse også af denne overgang, som vi måske ikke er så bevidste om.

I alt det nye og i alle overgange har vi en kilde til ro: Guds nåde er både ny hver morgen og fuldstændig den samme over for os og vores børn hver dag og i hver fase af vores liv. Det bærer os, når vi må give slip på kontrollen over vores unge og lade dem finde deres egen plads i kirken og tilværelsen, og det bærer også KPI på vejen ind i et nyt år (der ikke længere er så nyt) med nye muligheder.

*Så lad kun midnatsklokken lyde,
mens nye tider står i brud.
Du nærner ikke at forskyde
den, som trods alt er din, o Gud.
Slyng, som du vil, kun livets tråde,
men lad til tegn på al din magt
det nye år, din gamle nåde
urokkelige stå i pagt. ✚*

Jacob Paulli (1844-1915)

Hanne Terp Legarth
Institutleder i KPI





➤ | **Boganmeldelse ved Kristina Eskildsen,
KPI akademiet / KFS gymnasiesekretær i østdanmark**

Kvartvejs

Mange stiller for tiden sig selv spørgsmålet om, hvorfor mange unge har det så skidt. Psykolog Mette Bratlann har haft mange forløb med unge på vej ind i voksenlivet, der har sat ord på følelsen af at være faret vild og presset over at skulle skabe sig et liv, som man bliver glad for. Denne proces beskriver hun som kvartvejskrisen. Hvor midtvejskrisen handler om at føle at livets højdepunkt ligger bag en, handler kvartvejskrisen i stedet om at føle, at det ligger foran, og derfor kan tiden på vej ind i voksenlivet være forbundet med en grundlæggende frygt for at vælge forkert. Den usikkerhed er ofte tabubelagt, så Mette Bratlann har skrevet bogen *Kvartvejs* med håbet om, at flere unge kan se deres usikkerhed i øjnene uden at føle sig forkerte.

Da jeg læste bogen, var det som at få en stor gave. Sjældent har jeg følt mig så genkendt af en bog. Den giver nemlig realistiske menneskeliv at spejle sig i, og sætter på en fin måde ord på den uro, der kan være forbundet med voksenlivets begyndelse.

Bogen handler om, hvordan uvisheden er en del af livet, og at det er et vilkår, at der altid vil være noget, man ikke har styr på. Mange unges strategi til at få ro i maven bliver nemlig at få styr på alt eller i hvert fald at få det til at se sådan ud. Der er Mette Bratlanns erfaring, at disse strategier er meget slidsomme, og hun opmuntrer i stedet til at lukke nogen ind i sit liv, så man ikke skal møde det svære alene, for som hun skriver; "Du kan ikke gemme dig og føle dig set på samme tid". Derudover er bogen også meget konkret ved at have et kapitel om at finde vej ind i arbejdslivet, parforholdet og det nye forhold til ens forældre, som det giver at blive voksen.

Bogen har ikke et kristent perspektiv, men sætter ord på noget meget alment menneskeligt, og så ender hun alligevel med sindsrobønnen.



Mette Bratlann:
Kvartvejs
Forlag:
Gyldendal 2021
Antal sider: 203

Den handler om at bede om sindsro til at acceptere det man ikke kan ændre, mod til at ændre på det man kan, og visdom til at kende forskel.

Det kunne have været interessant med et kapitel om at finde vej ind i en ny kirke, når man f.eks. efter nogle studieår flytter til en by med langt færre jævnaldrende. Og samtidig sætter bogen hos mig tanker i gang om, hvad der sker med troen, når man træder ind i voksenlivet, og ens forestillinger om det rigtige liv bliver rystet. Er vi som kristent fællesskab gode til at møde hinanden i det svære, eller kommer vi i stedet til at

forstærke en forestilling om, hvordan livet burde forløbe?

Jeg kan give bogen de varmeste anbefalinger til alle på vej ind i voksenlivet. Men også varme anbefalinger til forældre eller andre der arbejder med unge, hvis man ønsker en god forståelse for, hvad der kan være på spil, når unge er på vej. ✚

Tak for gaverne til Kristent Pædagogisk Institut i 2022

Igen i 2022 har vi oplevet en stor økonomisk opbakning til KPI's arbejde. Tak for den tillid og forbøn, som vi også mærker ligger gemt i enhver gave, vi modtager.

I løbet af 2022 modtog vi kr. 326.000 gennem gavebreve og almindelige gaver – heraf kr. 121.000 alene i november og december. Det svarer til, at 37% af gaverne blev givet i årets to sidste måneder, som jo endda var præget af pressede husholdningsøkonomier på grund af stigende priser på snart sagt alle varer.

Derfor er vi utroligt taknemmelige for enhver, der valgte at støtte KPI.

I novembers nyhedsbrev bad vi om kr. 168.000 resten af året, fordi vi ellers ville kunne nå budgetmålet for 2022. Det beløb nåede vi så ikke helt. Hvordan det samlet set påvirker regnskabsresultatet for 2022 er endnu for tidligt at svare på, da regnskabet i skrivende stund ikke er endeligt opgjort og revideret.

Men forbønnen, opbakningen og de økonomiske gaver tager vi stadig gladeligt imod.

For sagen – pædagogisk og teologisk granskning til praktisk anvendelse i hjem, kirke og skole – er også utroligt vigtig i 2023.

Derfor sender vi en stor tak for enhver gave til KPI i 2022. Vi håber, I også vil bære med i 2023. For vi har brug for jeres fortsatte opbakning og medleven! +

*Lars Larsen
Kasserer i KPI's bestyrelse*

*Hanne Terp Legarth,
Institutleder i KPI*

Generalforsamling og jubilæum

Den 25. april 2023 fylder KPI 25 år. Det er værd at fejre! Det vil vi gøre ved at slå flere begivenheder sammen i november og holde en ordentlig fest. Derfor må I gerne allerede nu sætte

kryds i kalenderen d. **24. november 2023**, hvor vi både afslutter KPI Akademi, holder generalforsamling og jubilæumsfest. Festen bliver holdt på Menighedsfakultetet, og vi håber at

se mange venner af KPI til fejringen. Nærmere information følger i næste nummer af Nyhedsbrevet. +





➤ | Af Hanne Terp Legarth, Institutleder

Samarbejds møde i KPI

Hvert år holder KPI et samarbejds møde, hvor alle KPI's medlemsorganisationer deltager med 1-3 repræsentanter. Her drøfter vi aktuelle religionspædagogiske temaer, orienterer hinanden om vores religionspædagogiske aktiviteter og taler om muligheder for samarbejde.

KPI's medlemsorganisationer er: Luthersk Mission, Indre Mission, Luthersk Missions Børn og Unge, Bibel læser-Ringen, Kristeligt Forbund for Studerende, Danmarks Folkekirkelige

Søndagsskoler, Dansk Bibel-Institut, Evangelisk Luthersk Mission, Indre Missions Ungdom og Menigheds fakultetet. Herudover er Agape og Indre Missions familierarbejde associeret medlemmer.

Unge i kirken

Onsdag d. 8. februar afholdt vi årets samarbejds møde på Indre Missions Hus i Fredericia. Her deltog 17 frem mødte repræsentanter, og hovedtemaet for dagen var "Unge i kirken".

Baggrunden for temaet var en oplevelse af, at færre unge kommer i kirke, hvilket vi bl.a. så udtrykt i behovsanalysen. Inden drøftelsen af temaet, havde vi to oplæg ved henholdsvis Arne Pedersen, landsleder i Børn og UngdomsOase (BUO), og Signe Kjærgaard og Anne Kruse Mølgaard, der er repræsentanter for Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) i KPI. Oplæggene kvalificerede samtalen om emnet på fineste vis.

I sit oplæg søgte Arne Pedersen bag om udfordringen med færre unge i kirken og så på, hvad der kan ligge til grund for denne udfordring. Desuden kom han med forskellige bud på handlemuligheder og vendte blikket fra et problemorienteret fokus til et fokus på ungdomsgenerationen som ressource og styrke. Det samme gjorde sig gældende for Anne Mølgaard og Signe Kjærgaards oplæg, som også satte spørgsmålstejn ved, om det overhovedet er et problem, at unge ikke kommer til søndagsgudstjenesten i den lokale kirke, og om der oplevs et behov for generationsmøde.



I den efterfølgende samtale blev det af flere fremført, at vi ser generationsmødet som værdifuldt og kraftfuldt, men det opleves også udfordrende. Vi talte om, at der måske er behov for at tænke om generationsmødet som et kulturmøde, hvor vi er nysgerrige og undersøger den andens kultur og går ind i mødet med en bevidsthed om, at begge parter har noget at bidrage med. Unge har brug for selv at formulere og tage ejerskab over deres tro og tilhørsforhold, og vi må have tillid til dem og til Gud i den proces og acceptere en grad af kontroltab, samtidig med at vi ikke deserterer og lader dem alene om at finde vej.

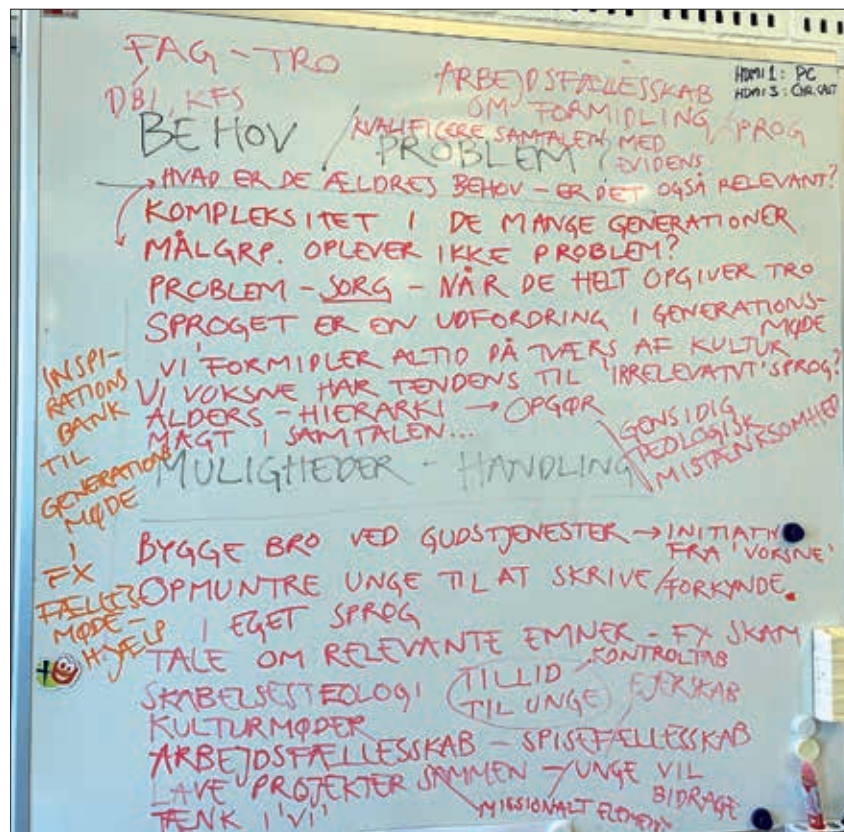
Sprog for det åndelige og eksistentielle

Udover samtalen om unge i kirken drøftede vi nogle pointer fra behovsanalysen og havde i den forbindelse en længere samtale om sproget for det åndelige og eksistentielle. Der var en overordnet genkendelse af, at der er mindre kendskab til kristendommen i de yngre generationer, og at der også er en lavere grad af sprog for åndelige og eksistentielle emner – eller i det mindste et forandret sprog. Det blev bl.a. til en samtale om, hvordan vi taler relevant og forståeligt om åndelige emner for yngre generationer og forsøger at forstå det sprog, de taler.

Sidste større emne var en runde blandt deltagerne, hvor vi delte med hinanden, hvad vi har af aktiviteter og materialer på familie-området. På sidste års samarbejdsrunde opstod en samtale om, hvorvidt vi støtter familierne tilstrækkeligt i almen opdragelse og kristen trosoplæring, og ud af denne samtale ønskede vi at skabe et

overblik over nuværende initiativer.

Samarbejdsrunden er en stor gave for KPI og for mig som leder. Her samles vigtige medspillere og bringer forskellige perspektiver til bordet i en givende samtale, og der lægges tråde ud for nye muligheder og behov for samarbejde og projekter. ✚



Noter fra samtalen om unge og kirke



Arne Pedersen, landsleder i Børne- og UngdomsOase (BUO) holdt oplæg om unge i kirken.



➤ | Hanne Terp Legarth, Institutleder

Kristne værdier er en ressource – hvordan formidles de i praksis?

Fokuspunkter fra behovsanalyse af religionspædagogiske udfordringer og muligheder

KPI har i 2022 været med til at få lavet en behovsanalyse af religionspædagogiske udfordringer og muligheder i Danmark på det pædagogiske og kirkelige område. Vi er meget glade for at have fået denne analyse, som giver os spændende indsigter og bekræfter os i, at der stadig er behov for det, KPI er sat i verden for: Gennemtænkning af samspillet mellem pædagogik og kristendom til brug i praksis.

Analysen er tænkt som et udgangspunkt for det videre samarbejde i konsortiet, som KPI er en del af, og den blev udarbejdet af Analyse Danmark med støtte fra BorgFonden. Det er en kvalitativ analyse, hvor man har interviewet bredt sammensatte grupper af personer på både det kirkelige og pædagogiske felt – alle med kirkelig tilknytning. Jeg vil i denne artikel dele nogle af indsigterne fra analysen med nedslag på tre væsentlige pointer. Meget mere kunne uddrages fra analysen, og der er behov nok at handle på, men disse tre er centrale fokusområder for KPI's arbejde.

1. Sekularisering og det tabte sprog

En generel udfordring, som fremdrages i analysen, er sekulariseringen af

vores samfund, som har været med til at privatisere talen om tro, åndelighed og eksistens i en sådan grad, at der generelt mangler viden om kristendommen og mangler sprog for åndelige og eksistentielle emner. Præster mærker det bl.a. i konfirmandundervisningen, hvor konfirmandernes forhåndskundskab er meget svingende og generelt lavere end tidligere.

Samtidig med at der er en lavere grundviden om kristendommen og et manglende sprog for det åndelige, fremhæves det i analysen, at et kristent menneskesyn og kristne værdier er en stærk ressource ind i vores tid og et aktivt modspil til den mistrivsel, som præger mange børn og unge:

"Alle deltagerne fra det pædagogiske område er meget enige og positive over for kristendommen som et særligt aktiv i det moderne pluralistiske samfund. Der er særligt fokus på kristendommens værdier, religions- og åndsfrihed og menneskesyn.

[...] Derudover kan kristendommen være med til at besvare nogle af de store eksistentielle spørgsmål og sætte fokus på væsentlige temaer. Her nævner deltagerne emner som:

*Kærlighed og selvværd, dannelse og sameksistens, differentieret livssyn og bøn. Med ovenstående menes, at kristendommen indenfor det pluralistiske samfund har et særlig relevant sprog for at kunne forstå og formidle disse temaer. Men flere undervisere nævner, at de mangler redskaber til, hvordan man hands-on skal gøre tingene i praksis set ift. et pluralistisk samfund."*¹

Kristendommen har altså noget væsentligt at byde ind med i en tid, hvor vi stiller store spørgsmål, men har svært ved at finde begreber og grundlag for at kunne forholde os til dem. Både på det kirkelige og det pædagogiske område efterspørges redskaber til, hvordan vi i praksis italesætter kristne værdier og formidler et sprog for det eksistentielle ind i vores samfund og det pædagogiske arbejde.

2. Blufærdighed

I forlængelse af dette fokus på det tabte sprog er det relevant at nævne en anden af analysens pointer: Der ses en stærk blufærdighed i forhold til at tale om sin tro, når det kommer til det pædagogiske område. Som troende opleves det meget svært at na-



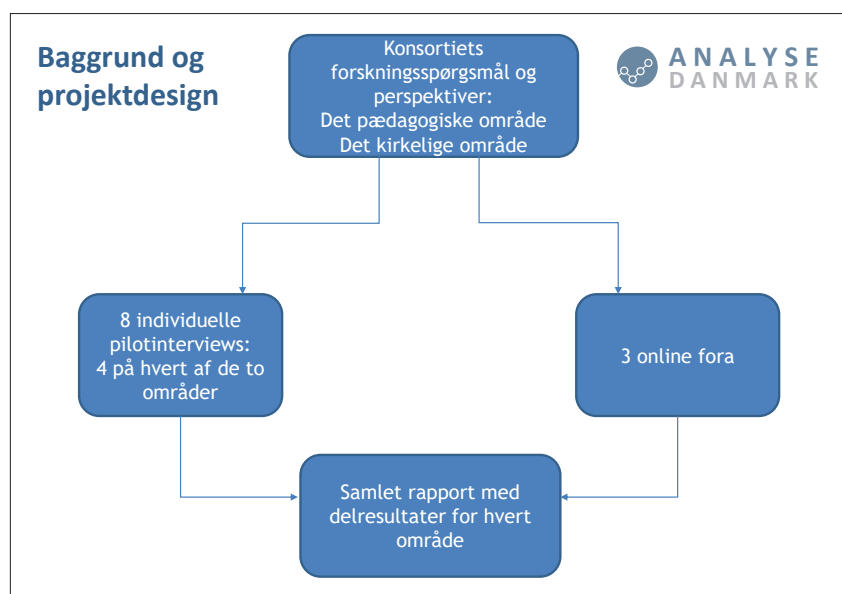
vigere i balancen mellem dannelse og påvirkning, og mange troende inden for det pædagogiske område oplever tro som et tabu, som de skal holde inden for deres private sfære. Man er bange for at komme til at påvirke børn og unge med sin tro i en ikke-kristen kontekst og overskride grænsen for det acceptable i det offentlige rum. Skolesystemet understøtter således i høj grad privatiseringen af tro og hjælper ikke børn og unge til at få sprog for åndelige og eksistentielle emner, og troende lærere i denne kontekst oplever stærke begrænsninger og blufærdighed i talen om tro.

Analysen skelner ikke mellem skoler med kristent grundlag og almene folkeskoler/gymnasier i denne sammenhæng, men der må formodes at være stor forskel. Desuden opleves blufærdigheden naturligt nok ikke lige så stor hos personer, der arbejder inden for det kirkelige område, selv om den stadig er til stede, og balancen mellem dannelse og påvirkning er udfordrende for begge grupper.

3. Unge og kirke

Det tydeliggøres i analysen inden for det kirkelige område, at det er en udfordring at fastholde unge i kirken efter konfirmationsalderen, og der efterspørges mere samarbejde om at blive klogere på og søge at løse denne udfordring. Som ovenfor nævnt er der stærke ressourcer i et kristent menneskesyn og verdensbillede, som også taler til en presset ungdomskultur, og kirken er derfor yderst relevant også for de unge. Men hvordan formidler vi det, og hvordan bliver vi i kirken og kristne fællesskaber imødekommende over for nutidens unge, så de oplever relevans, inddragelse og medejerskab i kirken? Og hvordan får vi skabt møder på tværs af generationer, så unge ikke oplever at stå alene med deres liv?

Vi er meget optagede af dette i KPI og ønsker at blive klogere på, hvordan det ser ud i organisationerne og kirkerne rundt omkring. Det var baggrunden for, at vi tog emnet op på samarbejdsrunde d. 8. februar, hvilket man også kan læse om i dette Nyhedsbrev, og vi håber at kunne arbejde videre med emnet i forskellig sammenhæng. Der er ingen tvivl om, at der er basis for yderligere samarbejde om udfordringen både blandt



KPI's medlemsorganisationer, i konsortiet og med øvrige samarbejdspartnere.

Refleksioner om behov og muligheder for KPI

Behovsanalysen sætter fokus på endnu flere indsatsområder end dem, jeg har nævnt her – blandt andet indsatser for mennesker med særlige behov og mennesker med anden etnisk oprindelse end dansk. Overordnet set bliver det tydeligt, at de, der arbejder med religionspædagogik i praksis, kan savne helikopterperspektiv og principiel gennemtænkning ift. de konkrete udfordringer og opgaver, men samtidig efterspørger konkrete redskaber til fx at skabe sprog for det åndelige og eksistentielle og løfte de kristne værdier ind i det offentlige rum.

KPI har netop sin berettigelse i at løfte sig op i helikopterperspektivet og arbejde med gennemtænkning af samspillet mellem pædagogik og kristendom, samtidig med at vi vil være tæt på praksis og den konkrete virkelighed. KPI's eksistensberettigelse bliver således bekræftet i denne behovsanalyse, samtidig med at der udstikkes retninger, vi kan gå i. Vi har endnu ikke forholdt os konkret til de næste skridt for KPI, men vi ser bl.a. følgende muligheder, som kunne være relevante at forfølge i kølvandet på behovsanalysen:

- Samarbejde om unge i kirken og generationsmøde
- Italesættelse af kristne værdier og menneskesyn i det offentlige rum

- Arbejde med sproget for åndelige og eksistentielle emner og hvordan dette sprog kan gribes i praksis
- Netværk for ledere, lærere og andre inden for det pædagogiske område i sekulære sammenhænge, som oplever store begrænsninger ift. sammenhængen mellem deres fag og tro
- Udrustning af unge inden for både det kirkelige og pædagogiske område i forhold til samspillet mellem fag og tro, pædagogik og kristendom

Næste skridt i konsortiet

Konsortiet er et samarbejde mellem følgende organisationer: Menighedsfakultetet, Kristelig Handicapforening, Agape, Det Kristne Gymnasium i Ringkøbing, Hovedstadens Kristne Gymnasium, Djurslands Efterskole og Kristent Pædagogisk Institut. Vi er stadig i startfasen i konsortiet og mødes i marts for at lave samarbejdsfalter og planlægge den videre færd. Alle organisationer er frie til at melde sig ind og ud af projekter, og vi håber, at vi gennem samarbejde – også med andre organisationer – kan få større gennemslagskraft ind i de behov og muligheder, vi ser på det religionspædagogiske felt. +

¹⁷Rapport: Kvalitativ undersøgelse af 'Religionspædagogik på det pædagogiske og det kirkelige område', Analyse Danmark 2022 p. 27



Afsender:
KPI, Ringivevej 113, 7323 Give

Nyt fra KPI

Vi har samlet lidt nyheder fra KPI her på bagsiden, så I kan leve med i, hvad der rører sig

Som man kan læse om i bladet her, har vi fået lavet en behovsanalyse sammen med konsortiet, hvilket giver god indsigt til videre udvikling af projekter, lige som vores samarbejds-møde med medlemsorganisationer giver mulighed for samarbejde og nye projekter. Vi er optaget af samarbejde med flere partnere, og i foråret 2023 kaster det blandt andet to kurser af sig, som KPI er blevet opfordret af samarbejdspartnere til at stå i spidsen for. Det drejer sig om en kursusdag om pressede unge og tro som ressource d. 16. marts, hvor vi bliver godt 70 deltagere fra friskoler, efterskoler, gymnasier, kirker og organisationer, og derudover et kursus for missionærer fra Sømandsmissionen og Indre Mission i april. Vi har allerede flere

kurser i tankerne og hører gerne om ønsker til både kurser og foredrag.

Uddannelse

Som ny leder i KPI har jeg behov for dygtiggørelse både inden for det pædagogiske og ledelsesmæssige felt. Derfor tog jeg i efteråret en lederuddannelse på Menighedsfakultetet, udbudt i samarbejde med MentalTouch, og her i forårssemestret har jeg påbegyndt en fleksibel master-uddannelse i pædagogisk udviklingsarbejde på Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse på Aarhus Universitet. Jeg følger dette semester kandidatfaget Almen Pædagogik. Jeg er overbevist om, at denne dygtiggørelse bliver til stor gavn for KPI og for kvaliteten af vores tilbud.

Flytning

KPI hører til på institutlederens hjemmeadresse, hvor jeg har mit kontor. Den 1. juni 2023 flytter min familie og jeg til Gjellerup ved Herning, hvor min mand skal være sognepræst i Gjellerup Kirke. Derfor flytter KPI endnu engang – denne gang til Herning-området. Det bliver spændende at se, hvilke muligheder og nye kontakter det kan give. +

/HTL



Meld adresseforandring til KPI

Når du flytter, får KPI ikke automatisk besked. Kontakt derfor KPI med oplysning om ny adresse, så du fortsat kan modtage Nyhedsbrevet.

- Send en e-mail til kpi@kpi.dk eller et brev til Ringivevej 113, 7323 Give.
- Ring til KPI på 2020 4134. Indtal besked, hvis der ikke er nogen ved telefonen.

- Send en sms til 2020 4134. I alle tilfælde: Oplys navn samt gammel og ny adresse.

Gaver til KPI

Hvis du ønsker at give en gave til KPI, kan den indbetales via din netbank. Vælg en af følgende muligheder:

- **Indbetalingskort/girokort:** Vælg kort-type "01" og tast KPI's giro-nummer 16775029.

- **Bankoverførsel:** Overfør beløbet til KPI's konto i Danske Bank. Regnr. 1551 – kontonr. 0016775029.
- **MobilePay:** Indbetal via MobilePay på 955533. Husk at oplyse dit fulde navn og CPR nummer, hvis du ønsker skattefradrag.

- Din gave til KPI er fradragsberettiget på din selvangivelse (Ligningsloven § 8a), forudsat KPI har dit personnummer.
- KPI udsender i januar kvittering til alle, der har givet gaver i det forgangne år.

Nyhedsbrevet udgives af:
Kristent Pædagogisk Institut (KPI)
Ringivevej 113, 7323 Give
☎ 2020 4134 E: hanne@kpi.dk
Website: www.kpi.dk

Institutleder:
Hanne Terp Legarth
Regnskabsfører:
Elly Bro Skuldbøl, Menighedsfakultet
E: kontor@kpi.dk
Tryk: Helle Høeg/Øko-Tryk

Formand for bestyrelsen:
Karen Aagaard (ansv.red.)
Søholt Allé 17, 8600 Silkeborg
☎ 4021 0840
E: karen@kpi.dk